

זריקת חיפון. אחד השבויים מקבל זריקה נגד טיפול. נותן הזריקה: קצין רפואה ישראלי עוזר, שמחטא את הזרוע בצמר-גפן; חובש מצרי, שנתפס בעזה ועובד במחנה השבויים

המנגו

עאדל מוחמד מתואלי, בן 18, הוא כבר בעל זר תקן של ארבע שנים בצבא המצרי, אליו התגייס כתלמיד בתזמורת צבאית. לפני שנה הגיע לסיני, כנגן כלי נשיפה בתזמורת חטיבתית. כשהתחילה ההתקפה, סיפר, "הייתי באבו עגילה. לא נלחמתי, כי לא היה לי נשק. בלילה השני של ההתקפה התחילה הבריחה. הלכתי ברגל לאורך הכביש לאל-עריש. כשהייתי שומע מכונית מתקרבת, הייתי מתחבא. אחרי ארבעה ימים היגעתי לאל-עריש. ניגשתי עד לעמדות. רק אז גיליתי כי המקום תפוס בידי הישראליים. הרמתי את הידיים."

הרופא

ד"ר יוסף עטאללה בולוס, 26, הוא בן למשפחה נוצרית אמידה, מצריים היעילית. אביו שלח אותו ללמוד רפואה באוניברסיטת קהיר ובעת פתיחת המערכה בסיני שירת כרופא גדודי, באבו עגילה. הוא הקצין היחידי שנשאר במחנה המעצר לשבויים, ובתוקף דרגתו משמש דובר המחנה כלפי שלטונות צה"ל. הייתי באבו עגילה כשהתחילה ההתקפה הישראלית. הקרב היה קשה והיו נפגעים בין אנשי היחידה שלי. טיפלתי בהם. אחרי כך ניתנה פקודת הנסיגה. הלכתי עם קבוצת חיילים 4 ימים עד שהגעתי לאל-עריש והתמסרתי."

חמש פלוגות, בנות 100 איש כל אחת, עמדו דום. זה מאחורי זה, התייצבו במסדר חמישה גושים לבושי חאקי. בראשם עמד הרס"ר. הוא שלח מבטים תכופים אל פינת מיגרש המיסדרים, משם היה צריך להופיע המפקד שיקבל את המיסדר. לבסוף הופיע המפקד. הרס"ר העביר את המיסדר לדום בשאגה מקצועית. צעד בקצב צבאי קפדני לקראת המפקד, הצדיע והודיע באנגלית: "המיסדר לפקודתך."

סרן דויד אלמוג השיב להצדעת הרס"ר עלי האפיו, לשעבר איש הצבא המצרי ועתה בעל הדרגה הגבוהה ביותר במכלאה מסכר שש של מחנה השבויים. המפקד הישראלי ניגש לערוך את מיפקד הספירה.

מיפקד הספירה הוא אחד המאורעות העיקריים בחיי מחנה השבויים. שלוש פעמים ביום, לפני הארוחת, נערכים השבויים במכלאותיהם, לפי יחידות קבועות. אנשי המשמר הישראלי עברים ביניהם, סופרים אותם. הופעתו של המפקד המחנה עצמו היא בגדר מאורע חגיגי מיוחד.

★ ★ ★

בהתחלה, היו רק שרידיו הלבנים של מחנה צבאי בריטי: ביתג'ילבנים חסרי דלתות, חלונות או גגות, שעל קירותיהם התנוססו כתובות וציורים שהושארו למוכרת עלידי חיילי אנדרס הפולניים, חיילי היד מלכותו הבריטי והוד מלכותו פארוק, ואשר לא נמצאו ראויים אפילו לשמש כמעברה לקליטת עולים. כאן, בערב בהיר אחד, הקם מחנה המעבר המרכזי לשבויים שנאספו בין חולות מדבר סיני.

הם הגיעו ביום אדיר: עשרות משאיות ואוטובוסים פלטו אתם בין החורבות והסתלקו. שעה אחת בלבד לפנייהם הגיעו השומרים. בלי מיגדלי-שמירה, בלי גדרות תיל ובלי תאורה, שמר קומץ השומרים על השבויים שעלו עליו פי עשרה במספרם. אך איש מבין המצרים לא חשב להימלט: לגביהם, נסתיימה המלחמה.

למחרת, הוקמו המכלאות והמאהלים, המופתעים ביותר היו הטוראים השבויים; הם אורגנו ביחידות, קיבלו הוראות מפי מפקדים מצריים — נוהל קבוע במחנות שבויים בעולם. אך הנוהל לא מצא חן בעיני שבויים רבים. "אני כבר לא חייל!" צעק טוראי לעבר סמל שפקד עליו

השופטה מבקר במחנה שבויים ושומע סיפורי יושביו:

"איד נפלת ב"ב"

מיסדר בוקר. השבויים שבאחת המכלאות נערכים למיסדר ספירה. הם מסודרים פלוגות-פלוגות, כשבראשם עומד רס"ר שבוים כדי לשמור על הסדר בתוך המכלאה, מינה הרס"ר שוטרים צבאיים ומפקדי יחידות המשנה. מבין בעלי-הדרגות